

Az Úr feltámadt!

Amikor elmúlt a szombat, Mária Magdolna, Mária, Jakab anyja, és Szalome illatszereket vásároltak, s elmentek, hogy bebalzsamozzák. A hét első napján kora reggel, napkeltekor kimentek a sírhoz. Egymás közt így beszélgettek: „Ki fogja elhengeríteni a követ a sír bejárata elől?” De amikor odanéztek, látták, hogy a kő el van hengerítve, jóllehet igen nagy volt. Amint bementek a sírba, jobbról egy fehér ruhába öltözött ifjút láttak, amint ott ült. Megrémültek. De az megszólította őket: „Ne féljete! Ti a keresztre feszített názáreti Jézust keressétek. Feltámadt, nincs itt! Márk 16, 1-6

„Sötétség lett az egész földön. A nap elhomályosodott, a templom kárpitja pedig közepén kettéhasadt. Ekkor Jézus hangosan felkiáltott: Atyám, a te kezébe teszem le az én lelkemet! És ezt mondván meghalt” (Lukács 23, 44-46). Zsidó szokás szerint, Jézus holttestét leplekbe csavarták és illatszerekkel együtt eltemették.

Az asszonyok korán reggel elindulnak a temetőbe. Szomorúak. Mi ennek az oka? Nemrég ünnepelték páska ünnepét és fogyasztották el a páska vacsorát. Az a nap most egészen más volt. Talán még mindig szájukban érzik a terített asztalról elfogyasztott keserű füvek ízét, ami atyáik sanyarú életét juttatta eszükbe. Vagy a sós vízbe mártott ételét, ami az egykori nyomorúságra, könnyekre emlékeztette őket? Egyiptomban a szabadulás éjszakáján a halál angyala elkerülte házaikat, az elsőszülöttek életben maradtak, nem úgy mint az egyiptomiak gyermekei, mert az ajtó félfájukon a bárány vére volt. Népük akkor megszabadult a szolgaságból. Az Úr nem feledkezett meg róluk. Örölniük, emlékezniük kellene, de mégsem tudnak. Halottjuk van. Az Úr Jézus, akit láttak szenvedni, megfeszíteni és meghalni. Az Ő sírjához igyekeznek.

Korán reggel, hajnalban mennek. Úgy gondolják a kellő időben, jókor. Aki nem akar lekésni a fontos dolgokról idejében elindul. Felfigyeltünk-e rá, hogy a Bibliában a fontos események sokszor hajnalban történtek? Ábrahám korán reggel indult el Izsákkal, hogy egyetleneggyét feláldozza. Útközben fia megkérdezte tőle: Hol van az áldozati bárány? Az édesapa csupán ennyit mond: Majd Isten gondoskodik róla. Valóban gondoskodott az áldozati bárányról. Gondoljunk Jákóbra, aki a hazafelé vezető úton egész éjszaka küzd Valakivel. Amikor eloszlik a sötétség, hajna-

lodni kezd, akkor látja meg „ellenfelét” (Istent színről színre) és nyeri el tőle az áldást. Jerikó falai is reggel omlanak le. Jézust reggel ítélik halálra, és feltámadása is kora reggel volt.

Az asszonyok szeretetükkel, nyomorúságukkal, könnyeikkel, belső tusakodásukkal Jézus sírjához sietnek. A fájdalomnak a falai nem tudnak leomlani. Hogyan is omlának le, ha a szívben csak Jézus emlékét őrzik, és nem Ő maga munkálkodik benne? Nem látják, hogy Isten ezen a különös páska ünnepen gondoskodott az áldozatról, egyetleneggyét adta értük, értünk, az egész világért. Mennek a temetőbe. Reggel van, de az igazi világosságot meg nem ismerték fel.

Bármennyire is igyekeznek, nem érkehetnek meg idő előtt. Isten előbb szeretett minket (1Jn 4, 19), Ő mindenben az első, Ő a kezdeményező. Azért küldte el az Ő egyszülött Fiát, hogy megmutassa szeretetét, a Bárány vére által kifizesse minden tartozásunkat. Jézus győzött a bűn és a halál felett. Mi ezt a kegyelmet elfogadhatjuk, igent mondhatunk rá, amíg lehet.

Az asszonyok Jézus holttestét mennek bebalzsamozni. Ki fogja a követ elhengeríteni? -kérdezik. A kő, ami útban van, és megakadályozza szándékukat. Tisztelet és szeretet vezérli őket. Mindez példaértékű, de az élő helyett a halottra gondolnak. Sokszor mi is elindulunk jó szándékainkkal, azután pedig nem értjük mi a gond velük, és csodálkozunk, hogy zsákutcába jutunk. Nem is a kő a probléma, hiszen arról Isten gondoskodik, hanem a szívben lévő hitetlenség, megcsalt érzések, félelmek, hogy a fontos dolgok helyére a kevésbé fontosak kerülnek. Nem csoda, ha mi magunk is szomorúakká és megkeseredetteké válunk.

A názáretit keressétek? - kérdezi az angyal. Az asszonyok Jézus élettelen testével foglalkoznak, míg a hírnök a legtermészetesebb módon beszél az élő Úrról! Jézus él, feltámadt!

„Védd ezt szívedbe mélyen, Te bánkódó sereg! Túl csillagatlan éjen a hajnal közeleg! Ne csüggedj, segítséged ott áll ajtód előtt, és megvigasztal téged, ha bebocsátod Őt.

Eljön újra: megítél előket, holtakat. A benne bízó nem fél, annak kegyelmet ad. Kelj fel, szép

Napunk, várunk! Vigy országodba el, hol mindörökké áldunk új háláéunkkal!” (Paul Gerhardt)

Nagypál Malvina

A feltámadás hitében megélt Húsvétot kíván minden kedves olvasónak a szerkesztőség

Ige vagy konteó...

Bármikor megnyitom a közösségi oldalt, valóságos áradata érkezik a legkülönfélébb összeesküvés-elméleteknek. Az információs szupersztrádán haladók észre sem veszik, hogy áldozattá válnak, amint összeakutyulják a maguk nézeteit és befogadó hajlandóságát mindazzal, amit a különféle álhír-oldalak arcátlanul és titokzatoskodva élénk sorolnak. Minden napra egy újabb nagy leleplezés. A konteó jön, lát és győz, megvezet.

De legalább ilyen nagy számban hangzanak el összeesküvés-elméletek a baráti beszélgetésekben, rokonlátogatás alkalmával, nyaralás alatt, ha ráérősen benyitunk a sarki fűszereshez, fodrászhoz, virágoshoz, és folytathatnám a sort. Az ember meg csak bámul, hogy honnan ez a sok kőbe vésett bizonyosság, ez a rengeteg magabiztos prófétálás, pózolás. Ez a megingathatatlan konteó-hit.

A járvány-idők csak rátettek minderre egy lapáttal, kedveznek a különfé-

le elméletek terjedésének. Van egy nyitott, izgalmat kereső vevőkör, amely igényli, keresi, befogadja a nagy leleplezések híreit. Független biztos hittel, pergő nyelvvel terjesztik olvasmányaikat, hogy „most éppen” ki akarják irtani a Föld lakosságának 80 százalékát, az amerikaiak és a kínaiak összejárásának, nincs is vírus, a vírus biológiai fegyver, amit a kínaiak..., vagy, ha éppen nem a vírussal, akkor az ellene készülő oltással akarják kipusztítani a lakosságot, sőt, az oltással majd chip-et juttatnak a karunkba, és így tovább.

Minden „monodráma” előadója fantasztikus olvasmányaira és „megbízható” ismerőseire hivatkozik. Mondandójukat betéve tudják, naponta tucatnyi ismerősüknek továbbadják. Arckifejezésük, hanghordozásuk tele van aggodalommal, félelemmel, de főleg mély meggyőződéssel. Szánakozva, elveszett emberként néznek azokra, akik nem veszik a lapot, ingatják a fejüket vagy akár jól is mulatnak eme „komoly dol-

gok” hallatán.

Időnként elképzelem, milyen amikor több konteó-hívő találkozik, akik nem egymást kell győzködjék, hanem álmélkodó bólogatással hallgatják egymás friss értesüléseit. Persze ők eddig is sejtették, hogy a kormány, a kormányfő, a kínaiak és az amerikaiak nyakig benne vannak... Talán még az öklüket is rázzák hozzá, mint az ünnepelelt focista: úgy tudtam! Mindig is sejtettem!

„Van Mózesük és prófétáik; hallgassák azokat.” (Lk 16,29) mondja Ábrahám a győtrelem helyén senyvedő gazdagnak. Ma, amikor könnyű prédái vagyunk minden álhírnek, amikor az egyes ember is úgy gondolja, megfellebezhetetlen igazságokat birtokol, a napi Ige az emlékeztetőnk, eszméltetőnk: van Szentírásunk, kezünkben az Isten üzenete, a hiteles forrás.

„Őt hallgassátok”.

Fábián Tibor

KERESZTYÉNEK SZABADSÁGKÜZDELME A JÖVŐÉRT A CYBER VILÁGKORSZAKBAN

Mielőtt bárki félreértene, abban a digitális eszközök által telezsúfolt világban, amelyben már éjjel-nappal benne vagyunk, akár bekapcsoljuk laptopunkat, mobilunkat, és más kutyunkat, akár nem, a keresztyének szabadságküzdelme nem valamiféle politikai célért vagy hatalmi helyzetváltásért, cseréért folyik. Sokkal inkább **az Istentől teremtett lét és az emberi, személyes létezés méltóságáért**. Azért a mozgástérért, ami a csaknem 24 órás legmodernebb eszközök, programok, játékok, a game-élmény látszólagos páratlansága közben a személyes létér fenntartásáért folyik. Eddig már olvashattak az online újságunkat látogatók a digitális vagy online imádságról, az online közösség istenélményt is továbbító lehetőségeiről. Most a mentális veszélyekről is ejtünk néhány szót, és bemutatjuk röviden a digitális evangélizáció alakuló formáit.

Írja Dr. Békefy Lajos

DIGIT-IDIOTIZMUS – SZEMÉLYISÉG VESZÉLYEZTETÉS

Olyan jelenségekről van szó, melyekbe szinte óránként belebotlunk. Magam is találkozom ezzel unokáim világában. A legfiatalabb generáció tagjai szinte mindenhol olyan online térben élnek szinte már az anyaméhben (mert édesanyjuk is „kutyüzik”), hogy születésük után majdhogynem hamarabb nyúlnak a mobil és egyéb elektronikus játékok után, mint a cumisüveghez. Számos tudományos felmérés bizonyítja, hogy – főként a pandémia által kikényszerített tanítás online

rendszerében – napjaik aktív idejének 80-85%-át a világhálón lógva, barangolva töltik. Ahol ellensúlyozására más otthoni vagy szabadidős programokkal nem törekcszenek tudatosan, mire elkezdi általános iskolájukat, már a **digit-idiotizmus, az egyoldalú digitális függőség** állapotába kerülnek. Egyre jobban leszűkül a közvetlen kommunikációs tér, legfeljebb csak annyit beszélgetnek: hagyjál békét! Vagy milyen szerkóm van. A kommunikációs tér leszűkülésével a

személyesség, a direkt kontakt-élmények is kezdenek kiesni a gyermekek és a serdülők világából. Falanszterfalak épülnek. És egy öngerjesztő folyamat is beindul: egyre inkább az online térben érzik otthon magukat. **Online-digitális identitás** kezd birtokba venni vagy foglyul ejteni őket. Olyan szabadságvesztés, mozgástér-, s önállóságvesztés, amit nem is tudnak sokan felmérni, mert **nincs előttük otthoni, baráti (gyülekezeti) körbeli ellenminta**. Mielőtt mélyebben

felfedeznék létezésbeli önmagukat a lét teljesebb dimenziójában: a digitális eszközök bekapcsolása és kikapcsolása előtti-utáni személyes és reális világban, szüleik, barátaik, otthoni környezetük, a kinti világ, a természet, egy park, kirándulólhely, a való világ hangjai, színei, jelenségei felfedezésével, átélésével, s mindez igazán barátukká lenne, kezd sorvadni bennük ez a fajta szellemi mozgásigény, valós mozgástér. A reális színnek, hangok, benyomások világa. **Ez a digit-idiotizmus nagy rabló:** a meghitt-

ség, a valódi, önmagát és a másikat felfedező, megismerő jobb kommunikáció élményvilágát beszű(r)kíti, lehűti, fémesíti, technicizálja. És ebben a nagyobb veszély a jövőre vonatkozóan már ma meg is érkezik. **Egyre több ember él majd közöttünk, mellettünk, de valójában nem velünk,** akik a digitális programok „bűvöletében”, általuk manipuláltak, majd irányított digit-függőségbe kerülnek. Beláthatatlan következményei lehetnek ennek. A személytelen tömegember reprodukciója. A digitális világ

eszközzé tett tömegemberéé. És már a 20. század elején filozófiai látásokkal megsejtett **magányos tömeg világkorszaka** lepi el a földet. A személyiségét kellőképpen – szellemileg, testedzéssel, lelki igényei felébresztésével – nem fejlesztő tömegemberek funkcionális szintű eszközzé tételének a folyamatában már benne fuldoklunk. **Szabadságvesztés, önállóságvesztés, személyiségbeszűkülés állandó örvényei között próbálunk úszni, fennmaradni.**

LÉTÉLMÉNYEK, LÉTEZÉS ÉRTELMEZÉSEK FELFEDEZÉSE – MÁR A 12. ÓRA FELÉ TARTUNK!

A címben a keresztyének szabadságküzdelmének témáját vetettem fel. Világos, hogy a szabadságvesztés, önállóságvesztés, manipulálhatóság, a személyiség beszűkülés mindennapi csapdáit már számos tudományos kutatás jelezte, próbálnak is fenntartható létezés technikákat kidolgozni elkerülésükre. Most itt csak a keresztyén, egyházi és hitbeli **ellenvonásokról** szeretnék röviden írni. Mert van egyfajta spirituális történelmi mágnesünk, a Teremtő és Megváltó jóvoltából. Olyan **vonzerő, energikus mágneses tér, ami velünk van,** csak be kell lépnünk az Ő „online terébe”, vonzásába. Létezés technikáinkat javító, kiegészítő égi lehetőségek ezek. **Az Ige-mágnes, az ima-mágnes, a szabadság-mágnes** ez. Közvetítőjük egyre inkább az online tér. Az online igénybe vevő egyház. Ezeket ugyanúgy fel kell és lehet fedeztetnünk, tanítanunk erről az újabb és újabb generációknak, mint ahogyan a legújabb technikai médiacsodákat. Pál a legerősebb szabadság-mágnes hagyta ránk, a Krisztusban minden jó-rossz hagyománnyal szemben, minden emberi történelmi terhertétellel, negatívummal szemben **mozgásteret** kínál példájával, életével. Majd húsvét utáni pneumatikus, lelki létformájával. Tőle tanulta Pál: *Min-*

den szabad, de nem minden használ. Minden szabad, de nem minden épít (1Kor 10,23). Ez a szabadság vonzása: mindent szabad, de csak addig, amíg másokat, magamat nem rombolom. Ezt Luther aztán átdimenzionálta a keresztyén ember szabadságának az Istentől teremtett léthez és egyéni létezéshez egyedül méltó dialektikává: *A keresztyén ember szabad ura mindennek, és nincs alávetve senkinek. A keresztyén ember készséges szolgája mindennek, és alá van vetve mindenkinek.* Hol tudjuk ma és miként megvalósítani a digitális bálványok, eszközcsodák éves újulása közben a mérlegelés, a személyesség megóvásának ezt a szabadságát? Igen, tanulni és tanítani kell ezt. **A mentálisan romboló vírusok, bizonyos ki-ber-technikák, a leolvasható gondolatok kontrollvilágában ki adja be nekünk és hol, s milyen módon a szabadság vakcináját?** A mentális, személyiségőrző, védelmet biztosító vakcinát? Jó, ha tudjuk: ilyen vakcinát nem lehet patikában kapni. A tanulást, a fejlesztést, a személyességet, a személyiségért folytatott multi-programos szabadságküzdelmet pedig nem lehet megspórolni. Egész életre szóló feladat ez. Egyénileg és közösségsileg. Úgy tűnik, az embergépek korszaka jön el, amikor ember-istenség-

gek, láthatatlan arcú háttérguruk fogják ember-milliárdok életét „játékasztalukká” változtatni. Ez ellen, a már Pál idején is ismert láthatatlan hatalmasságok manipulációja ellen kell tudni a keresztyéneknek, a keresztyénségnek, az egyházaknak küzdeni. *Mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, ez élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen... Annak okáért vegyétek föl az Istennek minden fegyverét* (Efézus 6,11-12). Még jó, hogy ironikusan hozzáteszi: ezek levegőbeli hatalmasságok. Azaz Krisztus hatalmához képest semmik. De borzasztó ártalmasak, pusztítóak tudnak lenni! **Harc ellenük, de nem velük – hanem egy más léttérben a jövőért, gyermekeinkért, unokáinkért, az emberillatú planétáért, a jövő „emberillatú” generációiért.** Iszonyúan nagy kihívás. Elkezdünk erről komolyan már ma gondolkodni, eszmét cserélni, stratégiát fejleszteni, amikor a 12. óra felé közeledünk? A világméretű dezintegráció mozgásörvényei közepette az integrált ember, a széthullásnak kitett embervilágban, a homo humanus létezésre teremtett ember átmentéséért, megőrzéséért?

EZÉRT ÚJ DIGITÁLIS ESZKÖZÖK AZ EVANGÉLIZÁCIÓBAN, TOVÁBBI HASZNOSÍTÁSUK

Pontosan az **alternatív életmód, a személyes léttér és létezés módok fenntartása, működtetése** céljából a digitális online teret is igyekeznek az egyházak hasznosítani. Hogy a világvárvány kellős közepén se szakadjék meg a nagy építkezés a jövőért és a valamiképpen Krisztust mintázó emberekért. A *Barna Group* eddig ismertetett két tanulmányi kötete mellé most röviden ideteszem az együttgondolkodás megindítására vagy folytatására azt, aminek ez a címe: **Digi-**

tális evangélizáció. Ilyen kérdéseket tárgyal a kötet: Milyen állapotban van a digitális vagy online képernyős evangélizáció a világvárvány idején? A keresztyének ezeknek az eszközöknek a segítségével hatékonyan tudják-e megosztani hitüket, ennek tartalmait másokkal, s milyen módon? Hogyan érhetik el az egyházak az embereket ebben a kihívásokkal teli időben? A kötet öt változó összefüggést elemez a digitális evangélizáció elősegítéséhez. Ami valójában technika-

ként nem új jelenség, hiszen a nagy tv-s, szatellites világevangelizációk, Billy Graham, Parzany és mások ezt már elkezdték működtetni évtizedekkel ezelőtt. Az eszköztár változott. A kötet számos adattal mutatja be, hogy az egyházi vezetők és a keresztyének miként élnek az evangélizációval ebben a digitálisan megnyílt egyházi közegben. Témaik: **1. Kommunikáció:** hogyan lehet felmutatni hatékonyan az online térben Krisztust? **2. Beszélgetés** ebben a térben a hit

megosztásáért. 3. **Meghívás**, elhatározás felébresztése ezen az eszközön keresztül, hogy barátaink később eljőjenek templomunkba. 4. **Az evangélium közvetítésének különféle módjai** (istentisztelet, prédikáció, ima, bizonyoságtétel, ének, zene...) az online térben. 5. **Döntésre hívás**, a hit elfogadására ösztönzés a digitális közegben.

*A pandémia, a világjárvány világszer-
te új kihívások elé állította a keresztyéne-*

*ket, az egyházakat, gyülekezeteket. Érde-
kes és elgondolkodtató módon világszer-
te hasonló válaszok és módzatok születtek
az új online gyakorlat kialakítására áldá-
sosztó, fejlesztő, emberlétiünk szabadságát
segítő tartalmakkal. Nem véletlen. Ez az,
amiről már az első ilyen témájú cikkben
írtunk: **Isten Szentlelkének csodálatos
szinkronitása, egyidejűvé tevő hatal-
ma működik ma is. A Lélek nyelvezetét
tanulhatjuk online módon világszer-
te.***

És ez közös pneumatikus világnyelv.
Mint az első pünkösdkor. Mindenki a
maga nyelvén hallotta ugyanazt: Isten
nagyságos dolgainak örömhírét. A pandé-
mia sok tekintetben hátravető veszedel-
mei, törekénységünk világtapasztalata
között valami különös innováció tanúi, át-
élői, munkálói lehetünk. Bárcsak ebben is
megtapasztalhatnánk Ézsaiás Igéjének a
valóságát: „Bizony, javamra vált a nagy
keserűség” (Ézsaiás 38,17).

101 éves gyülekezeti tag köszöntése – Alsó Mihályi

„Ezért tehát nem azé, aki akarja, és nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.” (Róm 9:16)

Özv. Szegedy Júlia, községünk és gyülekezetünk legidősebb tagja, ez év márciusában töltötte be 101. életévét. A tavalyi vírus okozta káosz és karantén miatt nem volt alkalmunk felköszönteni őt, így csak az Úrban bízhattunk, hogy a következő, ez esztendei születésnapig várhat köszöntésünk.

1920-ban született asszonytestvérünk életét talán így lehetne összegezni: ami számunkra történelem, az az ő életében személyesen megélt esemény. A mai napig fia segítségével aktív életet élő asszony elevenen emlékszik a II. Világháború történéseire, amikor újszülött gyermekével egy szalmával kibélelt gödörben kellett rejtőzködniük heteken keresztül. Beszélt a hordóban elásott ruhákról, amikor a deportálásra váró zsidó patikusasszony Júlia asszony férjére bízta egyik kosztümjét azzal, hogy még visszajön érte – s mekkora volt a meglepetés, amikor évekkel később, valóban visszatért, és elkérte a megőrzött ruhát.

Emlékeiben még mindig ott él az 1945 decemberében felrobbantott református templom szörnyűsége, majd hozzátette, hogy eredetileg a vasútállomás épületét is fel akarták robbantani a visszavonuló német katonák, de tovább kellett menniük. Az emberek pedig még éveken keresztül kerülgették az állomás épületében elhelyezett bombát, mielőtt

a hatóságok eltávolították volna azt.

A sorjázó emlékek között felbukkan-
nak az élet apró tanulságai, amelyek intő
példaként szolgálhatnak a mai fiatalok
számára is.

8 gyermeke született, a férjével sok
éven keresztül munkás, dolgozó életet él-
tek, s tevékenyen részt vettek az 1960-as
évek végén újjáépülő templom munkála-
taiban. Amint felnőttek a gyermekek,
a vasúton kapott munkát. Bár az idők so-
rán férjét s több gyermekét elveszítette
már, az életereje, friss elméje alig gyen-
gült. Dolgozott, és dolgozik mindmáig.
Egyik fia hozzá költözött, így kettejük
munkája nyomán, a ház és udvara példás
rendben áll.

A vírushelyzet miatt, ezúttal nem
a gondnok úrral (ahogyan szoktuk), ha-
nem egymagam vittem asszonytestvé-
rünknek a gyülekezetünk köszöntését és
ajándékát. Isten áldását kérem további
életére, bízva az Úr nagy kegyelmében.

Györky Szilvia

Soltész Dénes (1944-2021)

A halottak feltámadásába vetett élő
reménységgel vettünk végső búcsút 2021.
március 15-én az imregi temető kertjé-
ben az Imregi Református Egyházközség
egykori hűséges gondnokától és presbite-
rétől, Soltész Dénestől. Megboldogult
atyánkfia a rendszerváltás óta betöltötte

a presbiteri tisztséget, és 2002-2014 kö-
zött a gondnoki tisztséget is. Emellett
egyházmegyei képviselő is volt koráb-
ban. Becsületes, tisztességes, hitben járó
ember volt, aki Isten és gyülekezete irán-
ti hűségét, szeretetét, tenni akarását na-
ponként megbizonyította, s emellett Im-

reg község megbecsült, köztisztvisletben
álló polgára is volt. Imreg község élén állt
40 éven át, először a helyi nemzeti bizott-
ság elnökeként, aztán pedig polgármes-
terként. A gyülekezeti közösség és Imreg
község mindennapjait, gondjait, örömeit
és kihívásait is a szíven viselte. Óréa min-

dig lehetett számítani, hozzá tanácsért fordulni. Mindkét tisztségében azon fáradozott, hogy mind a falu, mind pedig az egyházközség élete felvirágozzék. Tisztségeit bölcsességgel, alázattal, Istenbe vetett hittel, testvéri szeretettel és Krisztus előtti felelősségvállalással töltötte be. Gondnokként, presbiterként, gyülekezeti tagként, tapasztalt hivatali emberként, aki mindenhez hozzá tudott érdemben szólni. Tudott buzdítani, biztatni, bátorítani mindenkit, aki hozzá fordult. E sorok írója a temetési igehirdetésben hangsúlyozta, hogy elköltözött testvérünk szolgálata, jelenléte, szemé-

lyisége a református gyülekezet és Imreg község életében is meghatározó volt, és mindezt köszönettel tartozunk az Úristennek. Ahogyan Pál apostol Timóteushoz írott II. levele 4. rész 7. versében olvassuk: „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.” A hittel, reménységgel kikövezett zarándoklat, mely számára 77 esztendő volt e földi ideigvalóságban, a súlyos betegség és az azzal járó sok szenvedés után véget ért. Hála legyen e gyümölcsöző életért az Úrnak!

Kozár Péter

Timko János (1926-2021)

Az igazak emléke áldott!

Neves személyiségek, hírességek életével, halálával tele van a világi sajtó. Sokszor önromboló életet élők magasztalnak, szinte tökéletesként láttatva az olvasók előtt. **Sokszor önmagukról, saját „nagyszerűségükről” áradoznak könyvek sorában olyanok, akik hatalmukért mindenre képesek voltak, csak egyre voltak képtelenek, a bűnbánatra.**

Lapunk hasábjain örömmel és Isten iránti hálával adunk teret olyan testvérekről szóló írásoknak, akár nekrológnak, akik komolyan véve az Úr hívását örállók tudtak lenni a Megváltót követve. Ilyen örállótól köszönt el Kaposkelecseny református

népe és az egyházmegye testvéri közössége. Timko János tiszteletbeli gondnok nem volt előadó, szavakkal tanító, hanem olyan gyermeke az Úrnak, aki cselekedetekkel tanított hűséges, szolgálattevő életre. Szinte nem volt evangelizációs és bibliaiskolai alkalom, amelyen ne vett volna részt még 90 évesen is. Egyik képünk

egy négy évvel ezelőtti bibliaiskolai alkalmon készült. Szolgálatáért legyen áldott az Úr neve!

Csoma L.

Szeretteink elvesztése életünk legszomorúbb eseménye.

„Mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg, azért akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk.” (Róm. 14,8)

Elhunyt Timko János, nyugalmazott, tiszteletbeli gondnok, presbiter, 2021 március 13-án, 94 évesen hazatért meny-

neyi Urához. Amilyen szerény, nyugodt életet élt, oly nyugodtan kis szobája fekhelyén csendesen örök álmomba merült.

A karantén és járványügyi feltételek betartása mellett, március 16-án, családtagjai, közeli rokonai, ismerősei és a presbiter társai részvételével vettünk végső búcsút az elhunyttól a Kaposkelecsenyi temetőben.

Timko János, mindenki János bácsija, 1926 november 24-én született, munkás, gazdálkodó családban. Feleségével a néhai Gilányi Erzsébettel 1957-ben kötött házasságot. Megértésben, szeretetben, boldogságban éltek 57 éven át. Házasságukat az Úr két gyermekkel áldotta meg. A 2012-ben elhunyt fiúk miatti gyászukat nehezen dolgozták fel, de Is-

tenbe vetett hitüket soha nem tagadták meg, szeretett lányuk és családja, valamint néhai fiúk gyermekeiben örvendezve éltek további életüket. Elköltözött testvérünk sokat dolgozott a gyülekezetért. Aktív, munkás, segítőkész, maga után nyomot hagyó ember volt. Már szülei szorgalmas, igyekvő a közösség iránt is elkötelezett emberek voltak. Előbb presbiter és pénztárosi funkciót, majd 1990-től 2005-ig gondnok, majd haláláig mint tiszteletbeli gondnok és presbiter. 2001-től utolsó templomi látogatásáig, ameddig egészsége engedte volt harangozó, amit szeretett lányával közösen végeztek. Idős kora ellenére ereje kicsit gyengült, de elméje nem hagyta el. 93 évesen. 2019 decemberében a karácsony

előtti napokban még felmerészkedett a templom tornyába, hogy megolajozza, megkenje a harangokat, nehogy cserbenhagyja a híveket, és így biztosra menvén, hogy szépen szól majd karácsonykor a harang. Nagyon szeretett énekelni, nótázni. Nem volt ember akit

ne kísért volna utolsó útjára bár milyen felekezetű volt. Akaratát teljesítve a 401. dicséretet énekelte a családi virrasztáson a gyászoló közösség.

„Mert jövevények és vándorok vagyunk ezen a földön”- János bácsi szép életkort kapott ajándékba. Különösen

fájdalmas elbúcsúzni egy olyan embertől, akitől sok mindent kaptunk. Nem pénzt, nem vagyont, hanem lelki javakat, hitet, szeretetet. Mi pedig a feltámasztásban köszönünk el szeretett testvérünkől.

Bodnár Ilona, presbiter

„Nevetés közben is fáj a szív” (Példabeszédek 14,13)

Saját tapasztalatom volt. Másfél év után megletem. Visszajött a „tékozló fiú”. Szó szerint így. Édesapám akkor már egy fél éve tudta, hogy élek. Addig, amíg nem tudott rólam, szakállat eresztett és gyászolt, mint a halottat szokás. Most meglátott újra, élve. De milyen állapotban? Mikor utoljára látott, koromhoz képest jó növésű, atléta termetű legényke, évfolyamtársaim közt a legmagasabb s a legerősebb voltam. (Annyira, hogy aztán elviseltem a frontkatonára összes fáradságomat kétszeri sebesüléssel). És mit lát most? Az ő „szeme fénye, büszkesége”, az ő szép fia, kicsit ugyan megnyúlva, de — fél lábon, mankón. Eltékozlta örökségét, erejét, épségét. Meg kell szakadni a szívnek ezen a látványon! És rázza a zokogás, mindkettőjüket. - Majd lassan csak elapadnak a könnyek és csendes, boldog öröm tölti be az apai szívet: Hát mégiscsak él! Mégis van fiam! Feltámadott! — Van erre szó? Hát kell még erre szó?

Ilyet érezhetett az Atya, amikor a keresztfán elhangzott: „Elvégeztetett!” A mentő szeretet isteni öröme és a kibeszélhetetlen fájdalom. - Melyik volt nagyobb? Ha Te is megkérdeznéd,

számodra van rá válasz: „Ezt tettem érted én, a Te Megváltó Istened.”

13. 03. 2012.

Kostsánszky Dániel
Református lelkipásztor

*A szeretet nem temet,
A szeretet nem feled...
Nem választ szét sohasem,
Bennem itt él, s bennetek...*

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik Kostsánszky Dániel nyugalmazott lelkipásztor temetésén részt vettek, gyászunkban, mélységes fájdalomunkban öszinte részvétellel osztoztak. Köszönet a vigasztaló szavakért, a szeretet virágaiért.

Özvegy Kostsánszky Dánielné

Emlékezés Dinnyés József (1948-2021)

„Akiket megérintett Isten igazsága, ők értik miről beszélek”

Az énekmondó, aki Isten igazságát és a magyar történelem tapasztalatait hirdette.

Bibliaiskola a Református Tanulmányi Központban Deregnőn, 2017-ben

Mikor jelent meg a hit első csírája az életedben?

Gyermekkoromban a szegedi református gyülekezet énekkarában énekeltem. Egyszer átjött a plébános úr a katolikus gyülekezetből és jóhangú gyerekeket

kért a református testvértől, hogy a nagy egyházi ünnepeken gazdagítsák a fiúhangok a kórusát. Ugyanis az ötvenes-hatvanos évek elejéig a szegedi katolikusság legalább annyira meg volt félemlítve, mint a reformátusság. De valami oknál fogva a református szülők nyugodtabb lélekkel adták hittanra a gyermekeiket, mint a katolikusság, akik lényegesen többen voltak és ma is többen vannak Szegeden. Így aztán átkerültem abba a gyülekezetbe, ahol atyának hívják az előjárókat, hogy Lajos atya, Sanyi atya és így tovább. Ez nekem nagyon tetszett, hogy egy férfit atyának hívnak, mikor semmi szülői kapcsolatuk nincs vele. Mikor az anyanyelvről volt szó, akkor a hitem kifejezéséhez az atyanyelv szót használtam tizenévesen, majd később felnőttként is. Így vagyok én a hitem megjelölésével. Tehát az anyanyelv mellé tettem az atyanyelvet. Vagyis van egy anyanyelv, amivel mindenki rendelkezik

és van egy atyanyelv, amikor Istennel beszélgetünk. Mikor már dalokat tanítottam a közönségnek a klubokban, 20-25 évesen, akkor is az Atya nyelvét akartam odaadni az embereknek. Amikor pedig már kiforrott a repertoárom, ez úgy 26-28 éves korom közöttre érthető, amikor a magyar költészet legszebb versei felé igyekeztem, nem volt nehéz azt mondani, hogy ebben ott van az anyanyelvünk is és az atyanyelvünk is.

Manapság ezt az úgynevezett atyanyelvet, a hitbeli üzenetet mennyire fogadják el és be az emberek?

A zsoldárok nyelvével kell válaszolni az ilyesmi kérdésre. A zsoldárok közel fele nem mondja ki, hogy a választott népről beszél, hanem egy vándorló, pusztai pásztornép erkölcsi és morális életéről, ahol vannak gondok és örömök. Ha a többit vesszük, ott már egy kimondottan népcsoportot jelölő életformáról beszél,

ahol így vagy úgy kell viselkedni, ha már ott vagyunk. Ha erről a morális és erkölcsi életről idézek a ma élő embereknek, akkor a nemzet megjelölése nélküli zsolttárogatással teszem azt, s rögtön éreznük kell, hogy a magyar nemzet is pásztornép volt valamikor, s ugyanúgy kereskedett, mint az a valamikori nép, akiről Dávid és szerzőtársai is beszéltek. Rögtön éreznük kell, hogy a gyökereink ilyen mélyen vannak, az ókori időkbe visszavezető erkölcsös, morális tanulságokat kell figyelembe venni és nem a napi morális rendszabályokat követni, mert azok mind-mind ember által létrehozott törvények és azokat mindig is meg lehet változtatni. Az ősi törvények, az erkölcs és a morál Istentől eredő törvényei, azok amelyek a Zsoltárokból vannak. Azok a hitvalló magyar költők, akik erre figyeltek valamikor: Szép Ernő, Ady Endre, Nagy László és a régiak, természetesen erre figyeltek, ők is ezt a forrást találták. Azok a hallgatók, a közönség soraiban ülő emberek, akiket valaha egyszer is megérintett Isten igazsága, ők már értik miről beszélek. És ilyen ember nagyon sok van.

Mennyire fontos, hogy az énekmondó azonosulni tudjon a zsolttárogóval?

Nem vér és test ellen kell harcolni, hanem a lélek templomát építeni. Ha ennek tudatában van a hallgató, akkor már könnyű. Ha nem, akkor azt az előadás közben lehet érezni, látni. Ilyenkor mondani kell olyan példabeszéd erejű mondatot vagy összekötő szöveget, amiben felhívom a figyelmet, hogy vele is ugyanez történne, ha ebbe a helyzetbe kerülne és biztos, hogy került is már, mert min-

denki, aki él és mozog és emberi kapcsolatokat épít ki, munkahelye van, előbb-utóbb eljutott olyan helyzetbe, amire a zsolttárogó példája illik. Egy apró példát hadd mondjak - nem az én találmányom, más figyelt fel rá -, hogy miért pont a 80. zsoltárt énekelték a világosi mezőn a magyar honvédek, amikor a fegyvereket tették le? Azért mert azt mondja a zsolttárogó első versszakának utolsó előtti sorában, hogy: Uram, jelenjél meg világoson. Az egyik legnehezebben énekelhető zsolttárogó és lám milyen egyszerű, hogy azok a honvédek ezt éneklék és ezzel kérik Isten igazságának a megjelenését ott a helyszínen, mert tudják, hogy utána a kor szokásainak megfelelő bánásmódban részesülnek majd.

Szabadiskoláddal keresztül-kasul járod a Kárpát-medencét. Mit szeretnél előadásaidkal tudtul adni a jelennek?

Kimeríthetetlen módszertani anyagot mutat a zsolttárogó sokasága, a jelenről való gondolkodásunkban. Közhelyszerű mondat: a leghosszabb út is az első lépéssel kezdődik. A legnagyobb gondolat is a kicsi tapasztalással kezdődik. Ez az én énekmondói fundámentumom. Ezért szabadiskolát hoztam létre, hogy minél több embernek átadhassam a magyar történelem tapasztalatait, ezen belül Isten igazságát, évszázadról évszázadra. És amikor eljutunk odáig, hogy mi miért történhetett velünk, akkor már rögtön gondolkodhatunk a jelenről, hogy legyen holnapunk. Például a 18. század 11-es évében Rákóczi függetlenségi háborúja megszakad, jön az osztrák uralom és akármerre olvasom a 18. század irodal-

mát, csak az 1770-es években jelennek meg ismét a Rákóczival kapcsolatos költemények. Addig mintha nem is lett volna a földkerekségen Rákóczi fejedelem, Tököli nem is beszélve. Aztán a sok-sok elhallgatás egyszer csak Csokonai-ban, Pálczi Horváth Ádám-ban, majd később másokban előjön és megszületik a 19. század reformkora, a nemzetet főlemelő közös akarat. Ilyen az irodalmunk, ilyen az életünk, ha nem volnának történelemkönyvek, a magyar költészet alkotásaiából is meg lehetne fogalmazni a teljes, igazi magyar történelmet.

Manapság jóval kevesebb istenes vers születik, mint akárcsak egy évszázaddal ezelőtt. A mai költők már kevésbé vallásosak?

A vidékiek, a falusi származású költők ma is pontosan tudják, ha a parasztudvaron a szekér mély nyomot hagy a sáros udvaron vagy a kifelé vezető úton, ez azt jelenti, hogy a kocsi jól megvan rakva gyümölcssel, tojással, élőjószággal. Ladányi Mihály dévabányai költő ezzel képpel mutatja meg, hogy ha mély ez az árok, akkor a parasztember gazdag, jól megy a sora, Isten megsegíti. A városi költő már emberek közötti kapcsolatrendszerben gondolkodik, azon, hogy ha ő jó és a másik is jó, akkor abból hasznos kapcsolatok születnek. Vagy pedig éppen a felháborító, emberek közti küzdelemhez kéri Isten segítségét. Ez a városi költő Döbrentei Kornél, aki azt kérde: hová hátráljunk tovább? Már az anyaméh faláig hátráltunk, annál messzebb már nem tudunk visszamenni. Innen kell elindulnunk.

Fábián Tibor

A liberalizmusról

A liberalizmus ki nem mondott tétele, hogy ha megszabadítjuk az egyént a közösség béklyójából, akkor kiárad az egyénben szunnyadó jó és idővel, mint végső cél, a társadalom is jobbra válik. Ezért mindent, ami közösségi, uram-bocsá, nemzeti, azt támadni, rombolni kell.

Pedig ha igazán végig gondoljuk, hogy egyén és közösség egymás nélkül nem létezhet, sőt, akármit is gondolunk az egyéni erőfeszítésről, valójában mindenkor a közösség neveli ki az egyént. Olyannyira, hogy az a bizonyos természetet adta jog, amire előszeretettel hivatkozni szoktak, valójában nem is létezik.

Kezdetben, a történelem hajnalán csak közösség volt, az egyén csak homályosan létezett, joga sem nagyon volt. A történelem során lassan kristályosodott – külön tanulmány, hogy mitől és hogyan – az egyén és joga, de az egyéni jog mindenkor csupán a közösség erejét mutató gesztus az egyén felé. Mert amennyiben az egyéni jogok túlzott érvényesítése végérvényesen szétszakítja a közösséget, a széthullott közösség romjain az egyének csak annyi joga marad, hogy kimenjen az erdőbe, mezére és pusztá kézzel kikaparja – összeszedje azt, ami megmenti az éhenhalástól – megfagyástól.

Magyarán, egymás nélkül életképtelenek vagyunk. Sőt, valójában közösségeinkben élünk igazán, a többi „csak” körítés. Molnár Tamás filozófus megfogalmazása szerint az embernek „szüksége van rá, hogy csoporthoz, közösséghez és a létezés koncentrikus köreiből tartozzék”.

A 19. századi liberális eleink nagyon is tudták ezt. Ezért elemi erkölcsi kötelességüknek érezték minden erejükkel támogatni azt a közösséget, amely kinevelte őket. Akkor úgy hívták ezt hogy hazaszeretet. Meg i énekeltek: „Hazám, hazám, te mindenem! Tudom, hogy éle-

tem (más változat szerint: mindenem) neked köszönhetem.” Vagy: „Hazám rendületlenül...” Vajon miért felejtődött el ez a tudás?

Valójában mindkét jogra és érdekvédelemre, az egyénre is és a közösségre is szükség van. Éppen a hosszú távú fennmaradás érdekében. És nem lehet az egyént a másik ellen kijátszani. Vagy legalábbis nem volna szabad.

Érdekes módon, amikor a piros lámpánál állodogálunk, senki nem szokott hőbörögni, hogy miért korlátozzák a folyamatos haladáshoz való jogát. Mert így szakaszosan bár, de mindenki halad.

Kimondhatjuk tehát általánosságban, hogy a közösségnek igenis joga az egyéni jogot korlátozni. Vagy másként fogalmazva az egyén (vagy bármely csoport) joga vagy érdeke sosem írhatja fölül a közösség hosszú távú szempontjait, még a média hatalma vagy a pénz, ill. a pénz adta hatalom sem.

Az arany középút nehézsége

Ilyenformán az egyéni és a közösségi jog szemben állnak egymással. Ahogy láttuk, ha csak az egyén érdekei érvényesülnek, a közösség széthullik, nyomában anarchia, káosz, bandaháborúk, sosem látott terror stb., ha pedig csak a közösség jogait erőltetjük, a társadalom kimerevedik és megszűnik az egyéni szabadság. Ennek példáit láthatjuk az eretnekégetésekben, a náci kommunista diktatúrák kialakulásában, vagy napjainkban az Iszlám Állam szörnyűségeiben. Történelmi tapasztalatunk bőven van a közösség nevében elkövetett gaztettekről, ezért teljes joggal tartunk tőle. A liberalizmus erre a veszélyre az átlagnál érzékenyebb és ebben – el kell ismernünk -, igaza van.

Itt utalnék arra, hogy én messze nem antiliberalizmusról beszélek. Mert az egyes ember méltósága számomra megkérdőjelezhetetlen alapérték, de azt a jogvédőt, aki pl. a melegek jogaiért tüntet, de a közösség, pláne a nemzeti szótól kiütést kap, ugyanúgy hibáztatom, mint azt, aki a közössége védelmére hivatkozva pl. a liberális szót szitokszóként használja vagy utálattal emlegeti. Mert mindkét félnek van igaza, de csak részigazsága van. Miközben mind a két fél előszeretettel úgy viselkedik, mintha a teljes igazság nála lenne.

Visszatérve: egyik szélsőséges állapot sem kívánatos. A fő kérdés tehát az, hogy miként lehet megtalálni az egyén és a közösség egyensúlyát. Azaz egyrészt miként lehet úgy megfogalmazni az egyéni

jogokat, hogy gátat vessünk a közösség széthullásának, mielőtt erre nézve is világméreteken keserű történelmi tapasztalathoz jutnánk, másrészt ugyanúgy, miként lehet a közösségnek az egyéni léten túlmutató szempontjait meghatározni úgy, hogy a szükségesnél jobban ne csorbuljon az egyéni szabadság. Úgy is mondhatnám, hogy a liberálisok által féltett szabadságjogok nélkülözhetetlenek, de kizárólagosak.

Nem lesz könnyű megtalálnunk azt az arany középutat, mert nincs ember, intézmény vagy hatalom, aki vagy amely megtudná mondani, hogy valójában hol is van az az egyensúlyi pont. Arról nem beszélve, hogy ez a pont nem egy előre definiálható, statikus pont, hanem témánként és népenként, közösségenként folyton változó „hely”. Ráadásul az előre nem definiálhatóságáról egyenesen következik, hogy a többség számára csak utólag vagy pontosabban benne élve lesz egyre világosabb, hogy baj van, miközben – zseniális gondolkodók, s főleg művészek, költők – 50-100 évvel korábban jelzik, hogy baj lesz. Vajon miért nem hallgatunk rájuk?

A demokrácia szelleme

Montesquieu 1748-ban adta ki a Törvények szelleméről című nagy vihart kavart művét, amelyet a „liberalizmus bibliája”-ként is emlegetnek. Ebben nem egyszerűen elválasztja egymástól a törvényhozói, a végrehajtói hatalmat és az igazságszolgáltatást, hanem – mivel mindegyiknek van hatalma a másik fölött -, egyensúly alakul ki közöttük, ezért stabilabb társadalmi rendet biztosít az egyszemélyi vezetésnél, mert ez utóbbi igen könnyen despotikussá vagy egy diktátor vezette kormányzássá fajul.

A hatalom megosztásának ez a három elve tehát egyrészt az önkényuralom megakadályozására irányult, másrészt mára általánossá vált és a demokratikus társadalmi berendezkedésű országok jogrendszerének, működésének ez az alapja.

Montesquieu a maga nemében próféta is volt. A jobb megértés érdekében lássunk előtte egy definíciót tőle: „Ha a köztársaságban a nép egésze, mint egy test tartja birtokában a főhatalmat, akkor ez demokrácia. Ha a főhatalom a nép egy részének a kezében van, ezt arisztokráciának nevezik.” (A „nép egy részének” helyett helyesebb lett volna „a nép elenyésző részének” kifejezés! – de ne kötözködjünk! Ettől még igaz a megállapítás) Végül

a próféta mondát: „A demokráciának két túlzást kell elkerülnie: az egyenlőtlenség szellemét, amely arisztokráciához, vagy monarchiához vezet és a szélsőséges egyenlőség szellemét, amely egyetlen kényúr zsarnokságába torkolodik.”

Ez utóbbi túlzás pl. a magát népi, vagy szocialista demokráciának nevező kommunista rendszer pusztításai nyomán jól ismerjük, és bebizonyosodott zsákutcs mivolta. Mivel pedig a főhatalmat a gazdasági – pénzügyi hatalom szeretné maga alágyúrni, joggal kell félnünk attól, hogy a jelenlegi liberális demokráciák beteljesítik az első túlzást, vagyis hogy a kapitalizmus – az erősek rejtett diktatúrája a demokrácia álarcá mögött -, világméretű zsarnoki arisztokratizmussá fajul, azaz kevesek uralma a nagy többség fölött, a gazdagok elnyomó hatalma a szegények fölött. Mivel semmi okunk a liberalizmus nagymesterének igazságában kételkednünk, ezért akár mily hihetetlen, de minden jel arra mutat, hogy a történelem fintoraként a liberális demokrácia előbb – utóbb fölszámolja a demokráciát. Éppen a Montesquieu által leírt hatalmi egyensúly hiánya és az egyre mértéktelenebb, főként gazdasági egyenlőtlenség miatt.

„Mit nyerünk a nemesség arisztokratizmusának csökkentésével, ha azt a gazdagok arisztokratizmusával helyettesítjük?” kérdezte Jean Paul Marat már 1790-ben.

Így lesz a liberalizmusból, mint a feudalizmus és a zsarnoki állam lebontójából és a demokratikus alapok lerakójából a globál – kapitalizmus, ill. az új arisztokrácia hatalmának, sőt egyre nyilvánvalóbb zsarnokságának védelmezője és a további demokratizálódás fékezője.

A történelmi tapasztalat tehát azt mondja, hogy bármily vallás, nemes eszme, ilyen – olyan ideológiák vagy akár „izmusok” mentén is szervezzük meg a társadalmat, ha nem is rögvést, de előbb – utóbb zsarnokság lesz belőle. Ezen „zsákutca – szabály” alól minden jel szerint a liberalizmus által támogatott kapitalizmus sem lesz kivétel.

A történelmi feladat pedig nem más mint hogy a Molnár Tamás által leírt autoritást szem előtt tartva és helyesen értelmezve vissza a kell térniük az alapokhoz, a Montesquieu által leírt demokráciához, vagyis „a különböző hatalmak között rendet kell” tennünk, hogy megszabadítsuk a demokráciát a népi, szocialista, vagy bármilyen jelző után a liberális jelzőtől is.

Laborczy Pál

megjelent a Teológiai Szemlében

Egy „csodavilág emlékfoslányai”

A teremtés és a rombolás érzete hatja át az Elrabolt Hungáriát, mondja Balázs D. Attila író, újságíró, aki szerzőtársával együtt fontosnak tartotta, hogy valami maradandóval és jövőbe mutatóval emlékezzenek a régi, egységes Magyarországra.

A boldog békeidőket idézi a trianoni emlékévi történelmi albuma, melyben száz korabeli képeslappal és szerzőtársaddal, Pataki Tamással írt karcolatokkal mutatjátok be a Monarchia utolsó éveit, az egységes Kárpát-hazát. Milyen cél vezérelt titeket?

Mindenekelőtt tisztelni akarunk a régi, egységes Magyarország emléke előtt a 2020-as gyászos, trianoni centenáriumi éve miatt. Kötelességünknek éreztük, hogy letegyünk valami maradandót az asztalra, valami jövőbe mutatót. Ebben a témában ráadásul nagyon kevés kötet jelent meg az elmúlt évben. A kötet megjelentetésében a Magyar Patrióták Közossége lett a partnerünk, amely egy kiváló csapat. Vállalt céljaik között szerepel, hogy megszólítsák a fiatalokat is a nemzeti ügyeket érintően. Úgy is írtuk meg az Elrabolt Hungáriát, hogy lehetőleg az ifjabb generáció is kedvet érezzen ahhoz, hogy a kezébe vegye. Térkép is segíti az eligazodást a kötetben belül. Persze a célunk mindemellett az volt, hogy a dokumentumértékű régi magyar képeslapok segítségével retusálatlanul, vagyis gúzsba kötöttség (politikai korrektség) nélkül bemutassuk azt a mérhetetlen veszteséget, ami Trianonban ért bennünket. Mindemellett figyelmeztető kiadványnak is szánjuk az Elrabolt Hungáriát, mert a régi, biztonságos, egységes ma-

gyar miliót idéző képeslapok mellett az adott helyszíneken most zajló áldatlan folyamatok is be vannak mutatva. Vagyis a nyílt, és bűjtött történelemhamisítási kísérletek mellett, az a még sajnos csak kevesek által vizsgált jelenség is, mint a városok arculatának jelenleg is zajló magyartalanítása. Szülővárosom, Nagyvárad erre egy kirívó példa, erről bővebben a Szent László és Nagyvárad régi képeslapokon című könyvben olvashatnak. Könyvünk egészséges, és erkölcsileg indokolt önvédelmünk újraélesztéséért is küzd, mert a szélrőzsa minden irányában találni hasonló, különösen visszas helyzeteket, amelyek a magyarságot sújtják száz év távlatában is. Elég, ha csak rápillantunk egy régi magyar képes levelezőlapra, majd elképzeljük azt, hogy ma, ugyanez a helyszín hogyan néz ki, mi maradt meg magyar jellegűnek egy utcából, egy épületből – már, ha az még egyáltalán áll. Vagy hány magyar él egy adott városban, milyenek a betelepítések utáni nemzetiségi arányok, mekkora a keveredés.

Hogyan, milyen elv alapján történt a történelmi fotográfiák kiválogatása?

Több mint tíz éve foglalkozom komolyabban a régi, klasszikus képeslapok kutatásával, úgyhogy megvolt a rutin, hogy mihez kell nyúl. Azokkal a jelentős magyar műemlékekkel kezünk, amelyekkel különösen cudarul

elbántak az utódállamok, majd jönnek az ellopott fürdőhelyek, katonai létesítmények, hegységek, gyárak, paloták, várak, szállodák, vasútállomások, a templomokról nem is beszélve. Ez a tömérdék veszteség, ami a hazát érte, nem csak lelki, de anyagi viszonylatban is döbbenetes volt. A nemzetgyilkossági kísérlet a szemünk előtt játszódik le könyvünkben. A történelem kereké viszont forgandó, elég csak a visszacsatolásokra emlékeznünk.

Az album előszavát Kásler Miklós, az emberi erőforrások miniszterre jegyzi. A nagy tudású tárcavezető hogyan véleményezte vállalkozásokat?

Nagy megtiszteltetés, hogy könyvünk előszavát Kásler miniszter úr jegyzi. Írását azért is tartom különösen jelentősnek, mivel magát a képeslapot, mint műtárgyat egy sokkal magasabb, megérdemelt szintre helyezi. Mint írja, ezekről a lapokról immár kijelenthető, hogy több szempontból is egyedülálló történelmi és kulturális forrásoknak tekinthetőek. Ezért is kell óvnunk az őseink által kapott-küldött képeslapokat, mert mesélnek. Sose dobjuk ki őket, és lehetőleg ne váljunk meg azoktól, amelyek a családjunkhoz kötődnek. Gondoljunk a későbbi generációkra.

Több recenziót elolvasva feltűnt, hogy mindenki lelkesen, szenvedéllyel nyilatkozott az albumról.

Mintha a jelen megosztottságában a történelemben keresnénk a fogódzót, a kiindulási pontot. Pilhál Tamás szavaival, egy „csodavilág emlékfoszlányaiban”. Ti is ilyen szenvedéllyel írtátok, készítettétek a könyvet?

Lelkileg nagyon megviselt minket a kötet írása. Ilyen szinten nehéz volt megírni a kötetet, másrészt a téma a mindennapjaink részéhez tartozik, amitől elszakadni egyelőre nem lehet. Döbbenetes volt látnunk a képeslapok révén azt is, hogy a megszerzett zsákmánnyal nem tudtak mit kezdeni a trianoni rablónépek. Mert, ahogy neked, úgy nekünk is van bőven fogalmunk a mai helyzetről, a 21. századi erdélyi, kárpátaljai, felvidéki, délvidéki „életérzésről”, vagy az alpokaljai asszimilációs állandóról. Nagy időtávokban mozog a kötet, a múlt századforduló táján kiadott képeslapok, ugyanis csak a kiindulópontot jelentik. Másrészt borzasztó az a gyűlölet,

amit tápláltak már akkoriban ellenünk, s ami Trianonban lecsapódott, ennek pedig száz éve isszuk a levét különböző intenzitással. Ismerve az akkori területi követeléseket, tényleg csoda, hogy az anyaország mai 93 ezer négyzetkilométeres területe egyáltalán megmaradt, s nem lett Debrecen, meg Gyula egy-egy félreeső városa még hatalmasabbra hízott Románia térképén.

Az olvasónak számolnia kell azaz, hogy az albumot lehetetlen érzelmek nélkül végiglapozni. Juhász Kristóf szavaival: tudatnyitogató olvasmány.

A teremtés és a rombolás érzete hatja át az Elrabolt Hungáriát, nem hiába született ez a könyv azért is, hogy végre észhez térítsen bennünket, magyarokat, kortól függetlenül. Hogy helyén kezeljük az utódállamokhoz való viszonyulásainkat, és hogy tudatosodjon bennünk, milyen folyamatok ve-

zetek el Trianonig, és mire számíthatunk a közeljövőben. Nagyon érdekes, hogy a képeslapon keresztül is bizonyítható, nemzetünk nem volt egy elnyomó fajta, ez bővebben ki is van fejtve az albumban. A kötet különös aktualitása abban is megmutatkozik, hogy mostanra eljutottunk abba az időszakba, amikor az utódállamok uralkodó nemzetei a legerőteljesebb módon nekiláttak az elfoglalt területek belakásához. A birtokbavétel a már fent említett arcuatromboláson túl az asszimilációs törekvésekben is megmutatkozik.

Erdélyben, a Partiumban kapható-e a kötet?

Az album egyedül az <https://elrabolthungaria.hu/> oldalról szerezhető be, de a Patrióták természetesen a külföldi rendelőknek is kipostázzák a könyveket.

Fábián Tibor

Felhívás - Mozgáskorlátozott fiatalok jelentkezését várják

A Szövetség a Közös Célokért társulás partnereivel 2020. márciusában indította el az Erasmus+ program keretében a mozgáskorlátozott fiatalok társadalmi szerepvállalását segítő (P2P) projektjét.

Azóta a Szlovákiában élő tapasztalati, kortárs segítők több alkalommal véleményeztek jogalkotási folyamatokat, az akadálymentesítés hiányosságait és részt vettek egy, a helyzetüket feltáró kutatásban, ahol kérdőív kitöltésével és egy fókuszcsoportos interjú alkalmával fejtették ki a helyzetüket érintő álláspontjukat.

A projekt második szakaszában tovább bővül a projektben a bekapcsolódás lehetősége. Ugyanis **Szlovákiából hat 21 - 30 év közötti mozgáskorlátozott fiatal jelentkezését várják** egy mentorálási programba. Ennek célja a felkészítés arra, hogy folyamatos, támogató jelenlét mellett, önszorgú köröket tudjanak a kortársaik bevonásával kialakítani.

Tehát olyan 21 és 30 év közötti mozgáskorlátozott fiatalok jelentkezését várják, akik:

- szeretnének hatással lenni kortársaikra,
- szívesen ismerkednek más fiatalokkal,
- szívesen tanulnának a közösség szervezéséről kortársaikkal együtt, nem hagyományos, hanem tapasztalati úton, interaktív kiscsoportokban,
- aktívak saját közösségeikben,
- szívesen áldoznak szabad idejükből kortársaik támogatására,
- vállalni tudják a projekt során megrendezésre kerülő, ingyenes, több napos utazásokat Romániába, Magyarországra, illetve Szlovákiába,
- belevágnának egy hosszútávú együttműködésbe kortársaikkal és a projekt megvalósítóival.

Amit a projekt nyújt a kortárs segítők számára:

- **ingyenes** részvételi lehetőség (utazás, szállás, étkezés) három alkalommal, több napos nemzetközi képzésen **Magyarországon** (7 nap 2021. októberben), **Romániában** (5 nap 2022. januárban) és **Szlovákiában** (5 nap 2022. márciusban),
- folyamatos mentori támogatás,
- a mentorálási alkalmak, a nemzetközi mobilitások során folyamatos fejlődési lehetőség,
- kapcsolatépítési lehetőség a hazai és a külföldi résztvevőkkel,
- ismeretek az önszorgú csoportok működésével, az érdekérvényesítéssel kapcsolatban,
- segítő, kommunikációs, konfliktuskezelési technikák elsajátítása,
- koordinátori, problémamegoldó készségek fejlesztése,
- youthpass tanúsítvány a projektben elvégzett közös tevékenységekről, a projekt során elsajátított tudásról, kompetenciákról,
- bepillantási, bekapcsolódási lehetőség a projektben résztvevő szervezetek munkájába, tevékenységeibe, programjaiba.

Jelentkezési határidő: 2021. május. 7.

Jelentkezni az alábbi űrlap kitöltésével lehet:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfLmheLrLOajt5BVIO45ynW6baxBaUbj6iz2_KbWbl4zjYEeA/viewform

A projekt részletes tájékoztatója az alábbi linken érhető el: www.szakc.sk

Délutáni szolgálat

Sok helyen nincs már valós igény, érdeklődés a vasárnap délutáni istentiszteletre. Nálunk ezt úgy oldottuk meg, hogy a délutáni helyszínt áthelyeztük a közeli idősotthonba. Időnként a gyülekezetből is elkísér valaki. Körülnézni, barátkozni, felkeresni egy-egy régi ismerőst, szomszédot. Vagy csak bekapcsolódni az istentiszteleti közösségbe. Általában másodjára szól a harang, amikor begurulok az intézménybe. Széljártástól függően, általában ide is elér a hangja.

Így tehát vasárnap délutánként négytől, jó félóra a tágas ebédlő átalakul templommá. A gyülekezet igazi ökumenikus közösség, főleg reformátusok és római katolikusok alkotják. Sokat énekelünk, főleg ismertebb dallamokat, hogy könnyű legyen bekapcsolódni. Ilyenkor megfigyelhető néhány átszellemlő tekintet, ahogy egy-egy jellegzetes, számára kedves ének hallatán sok

sok évtizedet visszautazik az időben. Talán egy gyermekkori hittanórára, istentiszteletre, ahol tele szájjal fújták a jól ismert zsoltárt vagy dicséretet. Felidéződik a gyermekkor, néhány emlékkép a múltból, amikor még...

Hitvallás, rövid igehirdetés, ima, sok ének, ebből áll a félóra délutáni istentisztelet. A végén pedig sok-sok iratmisziós olvasnivaló, a Felvidéktől Budapesten át, Erdélyig. Így rajzolódik ki a református Kárpát-medence... Az is ott tükröződik az arcokon, hogy ezek a rövid alkalmak egyensúlyt, alapot, megnyugvást jelentenek az idők testi, lelki elesettségében, a szeretetotthonban töltött utolsó életszakaszukban. Éppen ezért számítanak rá és hiányolják, ha elmarad. A jelenlét pedig sokszor a délelőtti, templomi istentisztelettel is vetekszik. Van, aki az énekeskönyvét is magával hozza, mások itt, életük végén kezdenek el aktívan „templomba járni”.

Bárhogy is, itt még van egy kis idő megtalálni Istent...

Az igehirdető számára is semmi máshoz nem hasonlítható megtapasztalással bírnak ezek az alkalmak. Sietős, rohanó világunkban, ahol tele van a háttérzajjal és a fejünk, néhány lépéssel, teendővel mindig előre gondolkodva, itt egy kissé mi is megállhatunk, legalább egy stációnyi időre. De ami talán ennél is fontosabb: az időskor nyomorúságait, betegségeit, fájdalmas leépülését látva, szemlélve itt nyílik ki legerőteljesebben lélekben a hála érzése, mindazért, amink van. Az időtől és élettől kezdve a családig, közösségig.

Így válik a szeretetotthon a jóleső feltöltődés helyszínévé. Amit éppen ezért nehéz lemondani, mert az ember azt látja a szemekben, hogy várják, számítnak rá. Kell az a kapaszkodásnyi ige, a stációnyi nyájközösség.

Fábián Tibor

A Biblia története Stephen M. Miller – Robert V. Huber

„Ez a könyv a Biblia létrejöttének és a történelemre gyakorolt hatásának lenyűgöző összefoglalása. Hogyan született az Ó- és az Újszövetség, és hogyan formálódott a teljes Biblia? Ho-

gyan készültek a papírusra írt szövegekből illusztrált kódexek, majd nyomtatott Bibliák? Hogyan terjedt el a Biblia szerte a világban? A kötetben kiemelt szerepet kap a magyar nyelvű bibliafordítás és -kiadás története is.”

Ez olvasható a könyv rövid ajánlójában, talán már ennyi is felkelti az érdeklődők figyelmét, s ha belelapoznak, akkor örömmel láthatják nem mindennapi kiadvány van a kezükben. Nagyszerűen válogatott színes fotók. Mindenki számára érthető nyelvezet, amely azonban tudományos igényteliséggel számol be a Könyvek Könyve létrejöttének körülményeiről, szerzőkről és azokról a lelki és hitbeli folyamatokról, amelyek megismerése egyben hitépítő bizonyoságtétel is.

Saját meglátásaimat és érzéseimet írom le itt. Amikor a múlt évben gondnokunk számára kerestem ajándék könyvet, és kezembe vettem ezt a kiadványt, úgy gondoltam ezt még negyven év lelkesítő szolgálat után is lelki haszonnal olvashatom. Ezért is ajánlom testvéreimnek. Bár jelenleg nem egyszerű a megvásárlása, de aki szeretné megvásárolni jelentkezhet Szerkesztőségünk elérhetőségein, s lehetőség szerint igyekszünk megküldeni olvasóinknak. Ára 17 Euró.

A Lónyay Gábor Polgári Társulás közleménye

A Lónyay Gábor Polgári Társulás számlájára 2020. december 31-ig 8.888,77 Euró érkezett a 2%-os adófelajánlásokból. A járványhelyzet miatt megkésve érkeznek az adóhivatalt személyi kimutatásai, de 2021. március 31-ig a következő gyűlekezetek kapták meg támogatási összegüket:

1. Bacska
2. Bajánháza
3. Barsbaracska
4. Bátorkeszi
5. Deáki
6. Deregyő
7. Felsőlác
8. Iske
9. Jólész
10. Komárc
11. Nagyida
12. Nagymegyer
13. Párkány
14. Sóskelecs
15. Szesztá
16. Zsarnó

Ez évben is készek vagyunk közvetíteni az adófelajánlásokat, mindazon gyűlekezetek számára, amelyek megfelelő nyomtatvánnyal (adóhivatal pecsétje, x-el bejelölve az adatok megküldése) igazolják, hogy az átutalás megtörtént.

További tájékoztatást a 056 65 953 96, 0908 035 094 telefonszámokon adunk.

Csoma László, elnök

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

A keresztyének kiszorítása az iszlám világból /2.rész

Irakban régen a keresztyének voltak többségben. Még 2003-ban is mintegy 1,5 millió keresztyén élt az országban, de ez mára 500 000 alá csökkent. Az egyházi vezetők megpróbálják maradásra bírni a híveket, s nehéz helyzetükre igyekeznek felhívni a nemzetközi közvélemény figyelmét is, de ennek, sajnos, kevés visszhangja van.

Egyiptomot az előző rezsim 2011-ben történt megbuktatását követően, több mint 100 000 keresztyén hagyta el, többségük az Egyesült Államokba, Európába vagy Ausztráliába ment. Nagy részük a gazdasági és tudományos elit tagja volt. Az iszlám terror miatt egyre többen hagyják el hazájukat. Míg a korábbi évszázadokban a keresztyének tömeges iszlamizációval menekültek az üldözés elől, korunkban a kivándorlást választják sokan. Magasabb fokú képzettségüknek köszönhetően, jobb munkalehetőségeket találnak külföldön, mint a mohamedánok. Jobban képesek integrálódni is az USA, Kanada, Európa vagy Ausztrália társadalmaiba.

Szülőföldjükön történő maradás esetén hitük elhagyására igyekeznek kényszeríteni őket. Az iszlám környezetben nem számolhatnak egyenlő elismertséggel és jogokkal sem a házasságkötés, sem a szociális elfogadottság, sem a munkalehetőségek terén. Egyiptomban a keresztyének másodosztályú állam-

polgárok. Nagy százalékarányban dolgoznak a takarítási vállalatokban és a szeméthordó üzemekben. Kairó szegényebb negyedeiben élnek elzárkózottságban, a mohamedán társadalomtól megvetve. A főváros keresztyén negyedében élnek a Fel-

ső-Egyiptomból érkezettek is, akik munkát keresni jöttek Kairóba. Ezek a nagy szállodák számára disznókat tenyésztenek. Ma azonban az iszlám szokásjognak megfelelően betiltják a disznó tenyésztést. Amikor 2009-ben a kormány 250 000 sertés elpusztítását elrendelte, a sertéspestisre hivatkozott, pedig, ilyen nem is volt Egyiptomban. Ez a megélhetési lehetőség is semmivé lett a keresztyén családok számára. A kevés keresztyén család,

akik polgári életmódot folytathatnak, erősödő megszorításokra panaszkodik. Akinek ebben az országban keresztyén hangzású neve van, nehezen talál munkát. A keresztyének nem dolgozhatnak az igazságszolgáltatásban, mert a törvények alapját a Korán jelenti, s annak magyarázatára csak mohamedánoknak van joguk. A keresztyének nem lehetnek az arab nyelv tanárai, mert az a Korán nyelve. De Egyiptom megsínyli majd a keresztyének távozását.

Rami Dabbas, Israel Heute
Fordította Csoma László

Jeruzsálem dombjainak egyikén egy orosz ortodox templom trónol. A környező országokban a keresztyéneket nem szívesen látják

A Kárpát-medence Reformátussága

A HIT CSODÁI A GYÓGYULÁSOKBAN MUNKÁCSTÓL KOLOZSVÁRIG

KÖZFIGYELMET ÉRDEMLŐ KONFERENCIA A REFORMÁTUS BETHESDA GYERMEKKÓRHÁZBAN

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága a 2021-es, a nemzeti újrakezdés éve keretében tematikus hónapokat tart. A tematikus hónapok részeként februárban a gyermekegészség kerül a középpontba. Együttműködve a Bethesda Gyermekkórházzal, a Magyar Gyerekorvosok Társaságával és a Magyar Védőnők Egyesületével, a Nemzetpolitikai Államtitkárság megbízásából a hónap során négy online konferencia kerül megrendezésre a gyermekegészségügy, illetve a gyógyítás-gyógyulás témában. A legutóbbi alkalomra pénteken, február 19-én került sor a budapesti református Bethesda Gyermekkórházban **Hit és gyógyítás** címmel. Előadók voltak **dr. Komlói Piroska** – A hit szerepe az egyén és a család „gyógyulásában” témáról -, c. egyetemi docens, klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta, kiképző családterapeuta, **dr. Gyenes Vilmos** – Hit és gyógyítás járványidőszakban -, gyermekkardiológus főorvos, **dr. Ferenczi Enikő** - „Az Úr megerősíti őt az ő betegágán”, hit és gyógyulás a kórházban - unitárius lelkész, mentálhigiénés szakember Kolozsvárról, **dr. Vackó László** - Mindennapos csodáink a gyógyításban - vezető főorvos, Keresztyén Egészségügyi Központ Munkácsról.

Tudósító dr. Békefy Lajos

Hitébresztő biznyságtételek, tudományos alapossággal

Annyira sokrétű és izgalmas, iránymutató és kételyt, cinizmust oszlató volt a négy előadás, hogy mindegyikről lehetne és kellene is külön cikket írni. Miközben hallgattam a nagyszerű, meggyőző fejtegetéseket, a hit okos biznyságtételeit Urunk gyógyító erejéről, felmerült bennem, a nagy gyakorlati kérdés: miért nincs külön fejezet a hitoktatásban és az iskolai vallásoktatásban külön gyakorlati demonstrációs látogatás sorozat gyógyító egyházi intézményekben, ahol a felnövekvő generációk tagjai életközben látnák meg a működő hit élő csodáit példázó eseteket a 21. században is? Tanítani kellene, amit a négy előadó elmondott. Részletesebben csak a munkácsi Keresztyén Egészségügyi Központ igazgató főorvosának, dr. Vackó Lászlónak a hittapasztalatokon nyugvó, szívvel és értelemmel misszionáló biznyságtételét részletezem. Előtte egy-két jellegzetes, fontos mondatot idézek a másik három, igen értékes előadásból.

Dr. Komlósi Piroska alapos, érthető tudományos áttekintést adott az elmúlt évtizedek kutatásairól a hit és az imádság gyógyító szerepéről. Szinte refrénszerűen visszatért szavai között ez a tudományosan bizonyított ténymegállapítás: *„A hit egészségvédő faktor”*. Másként: a vallás, a hit mindennél erősebb erőforrás, szakszóval: pszicho-neuro-immunológiai faktor. Izgalmas volt áttekinteni az életszakaszokat, s azokban a hit kialakulásának, fejlődésének útját. Az imádság nagyon fontos a gyógyításban, mind a betegé, mind az orvosé. Ha mindkettő működik, az az optimális. Hiszen az ima pszichikai erőket mozgósít, segíti az önvizsgálatot, az önkontrollt, megküzdésre serkent.

Dr. Gyenes Vilmos gyermekkardiológus katolikusként tett biznyságot. A világjárvánnyal kapcsolatosan rámutatott: *ami van, az lehetséges*, mert valamiért Isten megengedte. Még ebben a helyzetben is működik Isten és nekünk kérni kell akaratának megértését.

Az ima nem csodavárás, hanem a szükséges megtételének elkérése, különösen fontos a csoportima (orvosok, ápolók, beteg, hozzátartozók). Az új kihívások közt fontos az életmódváltásra figyelni, s az állandó kérdés: mit akar most ezzel a Jóisten? Kérdésekre új, cselekvő válaszok jöhetnek Őtőle, amelyekre nem is gondoltunk korábban. Figyelmeztetett: *a negatív gondolatokat nem szabad megosztani sem a betegekkel, sem egymással*. Mindenben csak az az egyetlen *„like”* számít, mert Isten is *„lájkol”*, mégpedig az, amin keresztül Isten fejezi ki jótetszését.

Dr. Ferenczi Enikő unitáriusként Kolozsvárról szintén nyomatékkal említette az imádkozás, a beteg-lelkigondozó-orvos közös imádkozásának a fontosságát. Számos példával tanúsította a gyógyító jelenlét fontosságát, kiváltképpen az életöröm energiáinak átadását a betegeknek. Különösen is fontos Erdélyben az ilyen kórházlelkész szolgálat, mivel minden kórháznak meg van hivatalból az ortodox román lelkésze, de a magyar ajkúakhoz ők nem tudnak hozzáférni.

Munkácsról hangzik az ébresztő szó: tegyünk biznyságot orvoscént is a gyógyító Úrról

Kárpátalja egyetlen Keresztyén Egészségügyi Központjában húsz év alatt szerzett tapasztalatairól tartott megragadó, személyes hangú, ugyanakkor tudományos igényű előadást a református, hívó főorvos, **dr. Vackó László**. Feltette először is ezt a kérdést: *a hivatásos gyógyítók, ha keresztyének, hol tartanak a hitben?* Az alapkérdés, amire valamennyiüknek felelni

szükséges: *Mit vár el tőlünk Urunk?* Önvizsgálattal válaszolunk. Ugyanakkor a gyógyítást a lehető legmagasabb szinten művelik, mintha az Úrnak tennék. *A testi gyógyítást együtt lehet és szabad végezni a lelki gyógyítással. A gyógyításban közel vinni a betegekhez a gyógyító Jézust, ez az ő orvosi missziójuk.*

Az Úr megvizsgálja az orvosok hitét azzal is, hogy elmozdítja őket a betegek oldalára. A főorvos úr is megtapasztalta az imádság erejét, hiszen megkapta a covidot. Orvoscént tudta, hogy a fulladásos halál vár rá, s ettől igyekezett menekülni. Ő is és mások őérette buzgóbban imádkoztak. Tudta: Jézus maga is a kereszten fulladásos halált halt, ebbe kapaszkodott bele, Ő meghalt, feltámadott, hogy éljek, hogy éljünk. Isten tesztjeként fogta fel a betegséget. Újra megtanulta, hogy gyógyítás azért történik, hogy megossza másokkal a jó hírt a gyógyító Jézusról.

Mikor lehet hitelesen beszélni, biznyságot tenni a hit gyógyító, közvetítő erejéről?

Ha mi magunk is meg vagyunk erről győződve. Vannak mindennapi csodák a 21. században is. Elmondta **Horkay László** ny. kárpátaljai református püspök koronavírus megbetegedését és csodálatos felgyógyulását. A püspök úrnak magas láza volt, nem ment kórházba, csak őt engedte a maga közelébe. Megvizsgálta, úgy *„bugyborékol”* a tüdeje, hogy szerinte reggelre befejeződik az élete. És akkor egész Kárpátalja *„ima hadjáratba”* kezdett püspök úr életéért. Reggelre csoda történt,

megkönnyebbült, majd a láz is mérséklődött, s lassan elkezdett felépülni. Mit üzen ez a csodálatos gyógyulás? Először, hogy az orvosok ne dicsekedjenek, Isten a cselekvő! Őnélküle semmit sem tehetnek. Aztán, hogy a hitnek és az imának gyógyító ereje van. Illetve annak az Úrnak, Akiben hiszünk és akihez teljes bizalommal könyörgésünkkel fordulunk. Hinni kell, hogy Ő megteheti még a lehetetlent is. Van hatalma ehhez is. A közbenjáró imádságnak hatalmas erőkövetítő jelentősége van. A hit akkor gyógyít, ha a Mesterre irányul a gyógyulást váró, kérő remény. S végül: jogunk van elmondani, hogy Jézus Krisztus ma is gyógyít. Élni kell ezzel a joggal. Minden körülmények között merni kell vállalni a közbenjáró imát, és a tanúságtételt. Jó látni, hogy az orvosok, a magas szakmai szinten tevékenykedő gyógyítók között jelen van az alázat, az Istenre figyelés, a gyógyító Jézusra hagyatkozás. Ez pedig maga a lelki, szellemi és erkölcsi igényesség.

Ezen a különös konferencián is beigazolódott a régi mondás: *az orvos kúrál, de Isten gyógyít! Köszönjük ennek a szakmai konferencia hagyományos keretein messze túllépő, missziós, megragadó biznyságtételeket felmutató alkalomnak a megrendezését a Bethesda Gyermekkórháznak, a Minisztériumnak, és a felkészült előadóknak, Urunk „misszionáriusainak”! Konferenciára készülünk, istentisztelet lett belőle. Ez is valóságos csoda!*

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

Református iskolákat mentett meg a bezárástól a magyar támogatás Libanonban

A Magyarországi Református Egyház (MRE) két libanoni-szír testvéregyháza is részesült a Hungary Helps program támogatásában az elmúlt két évben, a 2020 végén lezárult projektidőszakban. Az összességében mintegy kétmillió dollárnyi magyar támogatás a két ország kritikus helyzetben lévő református intézményeinek fenntartását szolgálta, nagyszabású beruházásokat is lehetővé tett, de jutott támogatás a helyi családok helyzetét segítő humanitárius segélyekre is. A Szíriai és Libanoni Nemzeti Református Zsinat (NESSL) iskolaigazgatói videóban köszönték meg a segítséget.

Joseph Kassab, a NESSL főtitkára a magyar református küldöttséggel a szíriai Aleppó városában, a NESSL lerombolt templománál / Fotó: Harmathy András

ISTEN AKARATA, HOGY EBBEN A RÉGIÓBAN ÉLJÜNK

A NESSL azon két református egyház egyike, akikkel egyházunk szerződésben is rögzítette kapcsolatát 2019-ben. „Megtanultuk, milyen az, amikor a bajban segítséget kapunk, most mi szeretnénk segíteni testvéreinknek megőrizni a reményt ezekben a nehéz időkben” – fogalmazott a megállapodás aláírását követően Bejrútban Bogárdi Szabó István püspök, az MRE zsinatának korábbi lelkési elnöke. A 2017-es libanoni és szíriai szolidaritási látogatást, a közel-keleti egyházvezetők 2018-as budapesti viszontlátogatását követően 2019-ben utazott egy magyar református egyházi vezetőkörből álló tizenkét fős delegáció Bejrútba, majd Szíria városaiba, ahol már a magyarországi egyházi és állami támogatásból megvalósuló projekteket is felkeresték.

Az idők jeleit olvasva különös aggodalommal tekintünk arra a súlyos emberi szenvedésre és a politikai nehézségekre, amellyel közösségünk a Közel-Kelet országaiiban szembe-sülni kényszerül. Rendkívül nyugtalanítóan tartjuk az erő-

szakos összetűzéseket, amelyeknek ártatlan civilek és egész közösségek, elsősorban is a keresztyének esnek áldozatul. „Krisztus követeként”, a béke és megbékélés szószólóiként határozottan szembe szállunk és elítéljük a vallási diszkrimináció, elnyomás és üldöztetés minden formáját. Együttműködésünkben ezért különös figyelmet fordítunk arra, hogy a keresztyén közösségeket abban támogassuk, hogy szülőföldjükön maradván szolgálhassák Istent és tanúskodjanak Krisztus evangéliumáról, és másokat is arra hívunk és bátorítunk, hogy közös küldetésünket támogassák. (Részlet a testvéregyházi megállapodás szövegéből)

Joseph Kassab és Bogárdi Szabó István Bejrútban, a testvéregyházi megállapodás aláírása után
Fotó: Harmathy András

Az arab ajkú református közösség története a 19. századi észak-amerikai presbiteriánus misszióra nyúlik vissza és kicsiny létszámuk ellenére jelentős szerepet tölthettek be a török birodalom idejétől a térségben, amikor hivatalos felekezeti ismerték el őket. A Zsinat működő gyülekezeteinek száma a szíriai polgárháború következtében ugyan lecsökkent, de így is 38 helyi közösség él a két országban, legnagyobb gyülekezetei közül több ma is Szíriában, Latakia, Homsz és Aleppó városában található. Az összességében mintegy tízezer tagot számláló egyház teológiájában református, kormányzatában pedig az „anyaegházak” presbiteriánus rendjét követi.

Múltja és jelene szorosan összefonódik a társadalmi szolgálattal, legfőképp az oktatással és egészségügygel, s mindebben nem kis szerepük van a nőknek. Az egyház keresztyén nevelésért, női és gyermekmunkájáért felelős vezetője, Najla Kassabb, a közel-keleti térség második felszentelt lelkésznoje, egyben a Református Egyházak Világközösségének elnöke, személyében is jól példázza a protestáns közösség alapértékeit és társadalmi küldetését. A NESSL intézményrendszere is önmagáért beszél. A kicsiny egyház fenntartásában működik több idősek otthona,

konferencia központ, sőt egy teológiai akadémia is. A szíriai menekült gyermekek számára négy tanodát indított Libanonban, de Szíriában is négy, összességében több ezer diák oktatását biztosító középiskolát működtet Haszakeh, Homsz, Aleppo és Kamisli városában.

„A protestáns egyházak szerepét nem szabad alábecsülni Libanonban és Szíriában, sem társadalmilag, sem az ökumenikus közösségen belül, még akkor sem, ha a csekély méretük alapján a látszat valóban ez. A protestánsok voltak azok, akik egyáltalán kezdeményezték az ökumenikus mozgalmat a térségben. Elöl jártak a gyerekek, fiatalok és nők között végzett szolgálatban. A Közel-Kelet hagyományos egyházaiban mindez eredetileg nem létezett. A protestánsok nem utolsó sorban az oktatásra is döntő hatással voltak Szíriában és Libanonban. Az ő érdemük, hogy a fiatal lányok és nők utat találtak az iskolákba és egyetemekre. A protestáns iskolák az egész térségben nagyon jó hírnévnek örvendenek” – foglalta össze egy korábbi interjúban Joseph Kassab, az egyház főtitkára, miben is áll a protestáns egyházak küldetésének társadalmi szerepe.

A helyi reformátusok azt szeretnék, ha a nyugati egyházak megértenék, hogy a közel-keleti keresztyének saját hazájukban szeretnék élni. Még ha sok keresztyén menekülni is kényszerült, „hiszünk abban, hogy Isten akarata, hogy ebben a régióban éljünk, és szeretetéről itt tegyünk tanúságot. Nyugati testvéreinktől azt várjuk, hogy ebben segítsenek minket.” – fogalmazott a főtitkár.

A kárpát-medencei református közösség ebben a szellemben támogatja 2017 óta a NESSL szíriai gyülekezeteinek közösségmegtartó vasárnapi iskola programját, és a szíriai református iskolák ösztöndíjprogramját is, ami a polgárháborúháború sújtotta, a gazdasági összeomlás szélére sodródott országban azzal segíti a családokat, hogy gyermekei tandíját részben vagy egészben átvállalja. A főtitkár kérését szívlelte meg a magyar kormány is, amikor a Hungary Helps program keretében 2018. végén 310 millió forintnyi támogatásról döntött, amit a NESSL 2020 végéig bejrúti oktatási intézményei fenntartására, az aleppói kollégiumbővítés és közösségi központ beruházásának előkészítésére és kisebb részben a családok helyben maradását célzó humanitárius programokra fordított Libanonban és Szíriában.

KÖSZÖNJÜK HUNGARY HELPS!

Az évek óta tartó politikai és társadalmi válságot, a 2020 során súlyosbodó pénzügyi és banki krízist tetézte a koronavírus-járvány és az augusztus 4-i bejrúti robbanás, amely kritikusan érintette a keresztyén közösségeket is, köztük a NESSL hat libanoni iskoláját közvetlenül is. A libanoni oktatási rendszer mintegy kétharmadát magániskolák biztosítják, amelynek jelentős része egyházi fenntartásban működik. A krízishelyzet az iskolák bezárásával fenyegetett, hiszen a családok nem voltak képesek fizetni a diákok tandíját, a szíriai gyülekezeteik és intézményeik támogatása, a robbanás során megrongálódott épületeik, a pénzügyi válság, valamint a szíriai menekültek libanoni ellátása miatt amúgy is kilátástalan anyagi helyzettel küszködő fenntartó egyházak pedig képtelenek lettek volna biztosítani az iskolák fennmaradását.

A támogatásban részesült három iskola igazgatója videó-

ban számolt be az intézmények és a diákok helyzetéről, és személyesen mondtak köszönetet a magyar támogatásért, amely társadalmilag, pénzügyileg és mentálisan is nagy segítséget jelentett a kritikus helyzetben. Az iskolák képesek voltak sikeresen befejezni a 2020-as tanévet és újult erővel elkezdni az új iskolai szezont. A támogatás lehetővé tette, hogy a tanárok megkaphassák a fizetésüket, a rászoruló diákok részleges tandíjmentességben részesülhessenek, és a szíriai menekült családok gyermekeinek se kelljen kimaradni az oktatásból. A Hungary Helps program lényegében elejét vette annak, hogy az iskolákat bezárják.

HUMANITÁRIUS SEGÉLY ÉS ÚJJÁÉPÍTÉS

A NESSL az aleppói fiúkollégium kampuszának bővítését is megkezdte a magyar támogatásnak köszönhetően. Az 1923-ban alapított oktatási intézmény olyan kiválóságokat tudhat egykori diákjai között, mint Nazim al-Kudsi korábbi szír elnök. A Kollégiumot 2012-ben és 2013-ban is támadás érte, az iszlamista felkelők egy időre el is foglalták az általános iskolát és gimnáziumot magába foglaló intézményt. „Ez idő alatt szünetelt a tanítás, a felkelők kivonulása után pedig az iskolaépület romokban hevert. Ennek ellenére igyekeztünk azonnal folytatni a szolgálatunkat” – nyilatkozta korábban Joseph Kassab. A 2013/2014-es tanév még 60 diákkal indult újra, a 2017/2018-as tanévre már 550 tanuló iratkozott be és idén már csaknem ezer fiatalnak ad otthont. A magyar támogatásnak köszönhetően a kollégium bővítésének tervei és a beruházás engedélyei is elkészültek, és elindulhatott az építkezés is.

A 2020. augusztus 4-i robbanásokat követően a NESSL segélyszervezete, az Együttérzés Protestáns Egyesület humanitárius projektet indított *Beirut Hope* (Reményt Bejrútnak) néven. Az egyház több ezer bajbajutott családnak segít közvetlenül és megkezdte a megrongálódott templomok és egyházi épületek helyreállítását is. A Hungary Helps program segítségével felszabadult forrásokból és az MRE adományából 92 család részesült közvetlen otthonfelújítási támogatásban tizennégy arab református gyülekezetből mintegy húszmillió forint értékben.

A szíriai humanitárius és rehabilitációs program, amely 2013-ban indult és nemzetközi támogatással mintegy 1500 családot segít Szíria húsz kiemelten hátrányos helyzetű térségében. A magyar kormányzati és egyházi támogatásnak köszönhetően 2019-ben kilenc gyülekezet húszmillió forintnyi segélyben részesülhetett. A program keretében rászoruló diákok, özvegyek és árvák, nehézsorsú családok mindennapi szükségleteikhez kapnak jelentős segítséget; iskolaszerekhez, fűtőolajhoz, élelmiszerhez és élelmiszerjegyekhez, valamint gyógyszerekhez jutnak így keresztyén családok. A humanitárius segítség kiterjed a vízellátás és tisztálkodószerek biztosítására, míg az országon belül otthonaikat elhagyni kényszerült menekültek lakhatási támogatásban részesülnek. A háború során traumákat elszenvedő gyermekekről pedig mentálhigiénés szakemberek gondoskodnak.

A magyar segítség célja, hogy az arab reformátusok szándékával egyezően a keresztyén családok kilátástalan helyzetük ellenére is helyben maradjanak, az elüldözöttek otthonaikba visszatérhessenek és megkezdődhessen az a régóta várt újjáépítés, ami a háború utáni Szíriában is biztosíthatja a keresztyén közösség, köztük a reformátusok jelenlétét.

Békesség néktek!

Lukács 24:36-49

Kedves Olvasóink! Hát, úgy néz ki, hogy idén sem tudjuk megünnepelni a húsvétot úgy, ahogyan megszoktuk. Bizony hiányozni fog az ünnepünkől a locsolás, a találkozás, a hímestojás, a kölni. De leginkább – legalábbis remélem – a templomi istentiszteletek fognak hiányozni. Azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy a húsvét lényege nem a hímestojásokban, a locsolásban van, hanem Krisztusban, és az Ő feltámadásában! Úgy is mondhatnánk, hogy locsolás nélkül van húsvét, de Jézus feltámadása nélkül nincs! Ugyanis a Jézus feltámadásába vetett hit tölti el békességgel, szabadsággal az életünket. Erről szól a mai történetünk is.

Jézus csatlakozik két tanítványhoz, akik Jeruzsálemből mennek Emmausba. Beszélget velük, vigasztalja őket, végül pedig felismerik benne a Feltámadt Krisztust. Azonnal rohannak vissza Jeruzsálembe, hogy elmondják a többi tanítványnak, amit tapasztaltak. Amikor odaértek, és elmondták, hogy találkoztak Jézussal, megjelent közöttük maga Jézus Krisztus. Megállt közöttük, és azt mondta – Békesség néktek! A tanítványok megijedtek. Nem számítottak arra, hogy Jézust láthatják. Az ige azt mondja, azt hiték, egy szellemet látnak. Jézus látta

félelmüket, és igyekezett megnyugtatni őket. Miért rémültetek meg? Nézzétek meg a sebeimet a lábaimon, a kezeimen! Tapintsatok meg! Bizonyosodjatok meg arról, hogy én vagyok! A kísértetnek nincs teste, nem foghatjátok meg, de én valóban itt vagyok. A tanítványok azonban még mindig nem hitték el, amit látnak. Jézus ekkor kért tőlük valami enni-valót. Volt egy darab sült haluk, azt odaadták. Jézus pedig a szemük előtt megette. Láthatták, hogy valóban ott van, valóban Ő az, és nem csak egy látomás. Jézus feltámadt!

Amikor megnyugodtak, elmondta nekik ismét azt, amit már hallottak tőle. Elmondta, hogy ami történt, az nem a véletlen műve volt, hanem egy előre elhatározott terv megvalósítása. Isten határozott így. Ő küldte a Fiát a földre az emberek közé, Ő engedte, hogy keresztre feszítsék, hogy harmadnapon feltámadjon a halottak közül. Így győzve le a halált, és eleget téve az ember bűnéért. A Krisztusnak meg kellett halnia és fel kellett támadnia a harmadik napon. Ennek pedig a tanítványok a tanúi, akiknek az a dolguk, feladatuk, hogy az örömhírt elvigyék a világ minden tájára.

Van egy látszólagos ellentmondás a történetben. Jézus azt mondja a tanítványainak, hogy békesség néktek. Aztán elküldi őket, hogy hirdessék az evangéliumot. A Biblia leírásából és az egyháztörténelemből tudjuk, hogy ez egyáltalán nem volt békés szolgálat. Sok gyűlölettel, haraggal, nehézséggel néztek szembe a szolgálat közben. A tanítványok közül csak János halt meg természetes halállal. A többiek így, vagy úgy, de meggyilkolták. Hol van itt tehát a békesség? Fontos tudni, hogy Jézus nem földi, külső békét ígér és ad. Hanem belső, lelki békét. Azt a tudatot, hogy bármi történjen is körülöttünk, bármilyen nehézséggel találjuk is szembe magunkat, biztonságban vagyunk, mert Jézus meghalt bűneinkért, és legyőzte a halált. Örök életem van, melyet nem vehet el tőlem senki.

Erre a lelki békére, nyugalomra és erőre találtak rá a tanítványok, és ezt kaphatjuk mi is. A történetben ez úgy van leírva, hogy a tanítványok felruháztak mennyei erővel. Nem más ez, mint a Szentlélek Úr Isten ajándéka. Akkor is bé-

két terem bennünk, ha a világ gyűlöl és támad. Akkor is, ha bántanak Jézus nevéért. Erre pedig fel kell készülnünk, mert a világ nem szereti a Krisztus tanítványait. De a mennyei erő birtokában tudjuk, hogy Krisztusban győztesek vagyunk, és hogy semmi sem szakíthat el az Ő kegyelmétől, és az örök élet csodájától. Boldog feltámadás ünnepet!

Imádság: Mennyei Édesatyánk! Köszönjük, hogy kegyelmedbe fogadod a bűnös embert. Köszönjük, hogy Krisztusban békességet, szabadságot találunk. Köszönjük, hogy a Szentlélek vezet bennünket. Kérjük, mindezt tedd valósággá az életünkben minden nap. Ámen.

Aranymondás: „Jézus ekkor ezt mondta neki: Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él, és aki él, és hisz énbenem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt? János 11:25-26

Kraus Viktor

Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Cím: Deregnő 216, 076 74 Deregnő

IČO/reg.szám: 31256732

Nyilvántartási szám: EV 5612/18

ISSN: 2585-8491

Megjelenik havonta.

Kereskedelmi forgalomba nem hozható.

Terjeszti a Deregnő-i Református

Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő: Csoma László,

szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia,

Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregnő 216,

Tel.: 056/63 953 96, Mobil: 0908 035 094,

E-mail: ladislavcsoma@gmail.com

vagy csomalaszlo@centrum.sk

Nyomja: Marián Györky - MS PRINT

BIBLIAOLVASÓ

v e z é r f o n a l

Május

1. Sz.	4Móz 36	ApCsel 8,1-8
2. V.	Bír 1,1-15	ApCsel 8,9-25
3. H.	Bír 1,16-36	ApCsel 8,26-40
4. K.	Bír 2,1-10	ApCsel 9,1-9
5. Sz.	Bír 2,11-23	ApCsel 9,10-19a
6. Cs.	Bír 3,1-6	ApCsel 9,19b-30
7. P.	Bír 3,7-11	ApCsel 9,31-43
8. Sz.	Bír 3,12-31	ApCsel 10,1-16
9. V.	Bír 4,1-16	ApCsel 10,17-23a
10. H.	Bír 4,17-24	ApCsel 10,23b-48
11. K.	Bír 5	ApCsel 11,1-18
12. Sz.	Bír 6,1-10	ApCsel 11,19-26
13. Cs.	Bír 6,11-24	ApCsel 11,27-30
14. P.	Bír 6,25-32	ApCsel 12,1-5
15. Sz.	Bír 6,33-40	ApCsel 12,6-19
16. V.	Bír 7,1-8	ApCsel 12,20-25
17. H.	Bír 7,9-14	ApCsel 13,1-12
18. K.	Bír 7,15-25	ApCsel 13,13-22
19. Sz.	Bír 8,1-12	ApCsel 13,23-37
20. Cs.	Bír 8,13-23	ApCsel 13,38-52
21. P.	Bír 8,24-35	ApCsel 14,1-7
22. Sz.	Bír 9,1-6	ApCsel 14,8-20
23. V.	Bír 9,7-21	ApCsel 14,21-28
24. H.	Bír 9,22-49	ApCsel 15,1-5
25. K.	Bír 9,50-57	ApCsel 15,6-11
26. Sz.	Bír 10,1-5	ApCsel 15,12-21
27. Cs.	Bír 10,6-18	ApCsel 15,22-35
28. P.	Bír 11,1-11	ApCsel 15,36-41
29. Sz.	Bír 11,12-28	ApCsel 16,1-5
30. V.	Bír 11,29-40	ApCsel 16,6-10
31. H.	Bír 12	ApCsel 16,11-40